Bijlagen

Gemeente
De Ronde Venen

Bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Algemeen

Gemeenten en provincies zijn verplicht om elk jaar aan de Rijksoverheid te melden of en hoe ze het geld hebben besteed van doeluitkeringen. Dit vindt plaats via de methodiek SiSa (Single information, Single audit). In de praktijk houdt dit in zowel een eenmalige informatieverstrekking als accountantscontrole.

De gemeente De Ronde Venen legt over 2018 verantwoording af over de volgende doeluitkeringen:
1. Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)
2. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet
3. Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)

Sisa-bijlage 2018

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

OCW	**D9**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)** **Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 04*		
			€ 102.478	€ 259.161	€ 52.366	€ 163.123		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t* *Indicatornummer: D9 / 05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t* *Indicatornummer: D9 / 07*	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 08*	Eindverantwoording Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: D9 / 09*	
		1					Ja	
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2018** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 5.780.583	€ 44.502	€ 439.280	€ 1.894	€ 40.340	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 11*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 12*
			€ 96.198	€ 51	€ 0	€ 77.096	€ 0	Ja
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2018** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 42.255	€ 91.900	€ 7.703	€ 34.321	€ 10.310	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	€ 0	Ja			

Overzicht van taakvelden naar programma's

Algemeen

Het volgende overzicht laat de baten en lasten per taakveld zien, waarbij rekening is gehouden met de verdeling over de programma's. De indeling van de taakvelden geldt voor alle gemeenten en vergroot daarmee de vergelijkbaarheid.

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-11 Crisisbeheersing en brandweer	**TV-11 Crisisbeheersing en brandweer**	**-3**	**2.607**	**2.604**	**-4**	**2.543**	**2.539**	**-4**	**2.758**	**2.754**	**-7**	**2.598**	**2.590**
TV-12 Openbare orde en veiligheid	**TV-12 Openbare orde en veiligheid**	**-42**	**363**	**322**	**-37**	**404**	**367**	**-37**	**548**	**511**	**-43**	**465**	**421**
Resultaat		**-45**	**2.970**	**2.926**	**-41**	**2.947**	**2.906**	**-41**	**3.305**	**3.264**	**-50**	**3.062**	**3.012**

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-21 Verkeer en vervoer	**TV-21 Verkeer en vervoer**	**-537**	**7.077**	**6.540**	**-179**	**7.041**	**6.862**	**-375**	**7.558**	**7.182**	**-470**	**7.451**	**6.982**
TV-22 Parkeren	**TV-22 Parkeren**	**0**	**70**	**70**	**0**	**69**	**69**	**0**	**79**	**79**	**0**	**66**	**66**
TV-24 Economische havens en waterwegen	**TV-24 Economische havens en waterwegen**	**0**	**405**	**405**	**0**	**388**	**388**	**0**	**388**	**388**	**0**	**396**	**396**
TV-25 Openbaar	**TV-25 Openbaar**	**-36**	**179**	**143**	**-5**	**148**	**144**	**-5**	**215**	**211**	**-18**	**229**	**210**

vervoer	**vervoer**												
Resultaat		**-573**	**7.731**	**7.158**	**-184**	**7.646**	**7.462**	**-380**	**8.239**	**7.859**	**-488**	**8.142**	**7.654**

Programma 3 Economische zaken

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-31 Economische ontwikkeling	**TV-31 Economische ontwikkeling**	**0**	**173**	**173**	**0**	**224**	**224**	**-91**	**274**	**183**	**-91**	**275**	**184**
TV-33 Bedr. loket en bedr. Regelingen	**TV-33 Bedr. loket en bedr. regelingen**	**-126**	**124**	**-3**	**-125**	**157**	**32**	**-125**	**157**	**32**	**-110**	**154**	**44**
TV-34 Economische promotie	**TV-34 Economische promotie**	**-417**	**42**	**-375**	**-398**	**161**	**-237**	**-398**	**171**	**-227**	**-463**	**127**	**-336**
Resultaat		**-543**	**338**	**-205**	**-523**	**542**	**19**	**-614**	**602**	**-12**	**-664**	**556**	**-108**

Programma 4 Onderwijs

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-41 Openbaar basisonderwijs	**TV-41 Openbaar basisonderwijs**	**0**	**99**	**99**	**0**	**108**	**108**	**0**	**108**	**108**	**0**	**98**	**98**
TV-42 Onderwijshuisvesting	**TV-42 Onderwijshuisvesting**	**-100**	**1.096**	**996**	**-91**	**1.351**	**1.260**	**-341**	**1.572**	**1.231**	**-331**	**1.830**	**1.498**

TV-43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**TV-43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken**	**-274**	**1.903**	**1.629**	**-221**	**2.107**	**1.886**	**-318**	**2.310**	**1.992**	**-427**	**2.304**	**1.876**
Resultaat		**-374**	**3.098**	**2.724**	**-311**	**3.566**	**3.255**	**-659**	**3.990**	**3.331**	**-759**	**4.232**	**3.473**

Programma 5 Cultuur, recreatie en sport

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-51 Sportbeleid en activering	**TV-51 Sportbeleid en activering**	**0**	**246**	**246**	**0**	**254**	**254**	**0**	**242**	**242**	**0**	**141**	**141**
TV-52 Sportaccommodaties	**TV-52 Sportaccommodaties**	**-329**	**2.175**	**1.846**	**-332**	**2.051**	**1.719**	**-332**	**2.072**	**1.740**	**-337**	**2.182**	**1.844**
TV-53 Cultuurpresentatie, prod.partic	**TV-53 Cultuurpresentatie, prod.partic**	**-20**	**242**	**222**	**0**	**213**	**213**	**0**	**214**	**214**	**0**	**208**	**208**
TV-54 Musea	**TV-54 Musea**	**0**	**58**	**58**	**0**	**53**	**53**	**0**	**52**	**52**	**0**	**48**	**48**
TV-55 Cultureel erfgoed	**TV-55 Cultureel erfgoed**	**-129**	**302**	**173**	**-7**	**180**	**173**	**-7**	**201**	**193**	**-10**	**262**	**252**
TV-56 Media	**TV-56 Media**	**0**	**695**	**695**	**0**	**701**	**701**	**0**	**708**	**708**	**0**	**704**	**704**
TV-57 Openbaar groen en recreatie	**TV-57 Openbaar groen en recreatie**	**-26**	**3.067**	**3.041**	**0**	**3.287**	**3.287**	**0**	**3.336**	**3.336**	**-7**	**3.491**	**3.484**
Resultaat		**-504**	**6.785**	**6.281**	**-339**	**6.741**	**6.402**	**-339**	**6.823**	**6.484**	**-354**	**7.036**	**6.682**

Programma 6 Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-61 Samenkracht en burgerparticip.	**TV-61 Samenkracht en burgerparticip.**	**-123**	**2.988**	**2.865**	**-41**	**2.929**	**2.888**	**-41**	**3.028**	**2.986**	**-90**	**3.034**	**2.943**
TV-62 Wijkteams	**TV-62 Wijkteams**	**-3**	**1.397**	**1.394**	**0**	**1.639**	**1.639**	**0**	**1.679**	**1.679**	**0**	**1.531**	**1.531**
TV-63 Inkomensregelingen	**TV-63 Inkomensregelingen**	**-6.223**	**8.251**	**2.029**	**-6.965**	**8.508**	**1.543**	**-7.122**	**8.792**	**1.670**	**-7.055**	**8.805**	**1.749**
TV-64 Begeleide participatie	**TV-64 Begeleide participatie**	**0**	**1.773**	**1.773**	**0**	**1.731**	**1.731**	**0**	**2.115**	**2.115**	**0**	**1.888**	**1.888**
TV-65 Arbeidsparticipatie	**TV-65 Arbeidsparticipatie**	**-70**	**674**	**604**	**0**	**882**	**882**	**0**	**942**	**942**	**-124**	**778**	**654**
TV-66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**TV-66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)**	**-165**	**2.037**	**1.872**	**-117**	**2.035**	**1.917**	**-161**	**2.057**	**1.895**	**-200**	**2.064**	**1.864**
TV-671 Maatwerkdienstverlening 18+	**TV-671 Maatwerkdienstverlening 18+**	**-457**	**3.620**	**3.163**	**-495**	**3.749**	**3.254**	**-450**	**3.882**	**3.432**	**-465**	**3.844**	**3.379**
TV-672 Maatwerkdienstverlening 18-	**TV-672 Maatwerkdienstverlening 18-**	**-44**	**5.055**	**5.011**	**0**	**3.675**	**3.675**	**0**	**5.312**	**5.312**	**-94**	**5.106**	**5.012**
TV-681 Geescaleerde zorg 18+	**TV-681 Geescaleerde zorg 18+**	**0**	**72**	**72**	**0**	**198**	**198**	**0**	**198**	**198**	**0**	**152**	**152**
TV-682 Geescaleerde zorg 18-	**TV-682 Geescaleerde zorg 18-**	**0**	**1.052**	**1.052**	**0**	**1.411**	**1.411**	**0**	**1.305**	**1.305**	**0**	**1.158**	**1.158**
TV-71 Volksgezondheid	**TV-71 Volksgezondheid**	**0**	**1.465**	**1.465**	**0**	**1.526**	**1.526**	**0**	**1.547**	**1.547**	**-11**	**1.501**	**1.490**
Resultaat		**-7.083**	**28.385**	**21.302**	**-7.619**	**28.282**	**20.663**	**-7.774**	**30.855**	**23.080**	**-8.040**	**29.861**	**21.821**

Programma 7 Milieu en duurzaamheid

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-72 Riolering	**TV-72 Riolering**	**-4.428**	**2.891**	**-1.537**	**-4.630**	**3.175**	**-1.456**	**-4.630**	**3.175**	**-1.456**	**-4.591**	**3.135**	**-1.456**
TV-73 Afval	**TV-73 Afval**	**-4.325**	**2.896**	**-1.429**	**-4.355**	**2.895**	**-1.460**	**-4.355**	**2.900**	**-1.455**	**-4.524**	**3.069**	**-1.455**
TV-74 Milieubeheer	**TV-74 Milieubeheer**	**-37**	**1.424**	**1.387**	**-7**	**1.256**	**1.249**	**-7**	**1.317**	**1.310**	**-1**	**1.327**	**1.327**
TV-75 Begraafplaatsen en crematoria	**TV-75 Begraafplaatsen en crematoria**	**-291**	**270**	**-22**	**-367**	**305**	**-62**	**-259**	**305**	**46**	**-327**	**294**	**-33**
Resultaat		**-9.081**	**7.480**	**-1.601**	**-9.359**	**7.630**	**-1.729**	**-9.250**	**7.696**	**-1.554**	**-9.443**	**7.826**	**-1.617**

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-81 Ruimtelijke ordening	**TV-81 Ruimtelijke ordening**	**-47**	**1.369**	**1.322**	**-17**	**1.745**	**1.728**	**-90**	**1.858**	**1.768**	**-9**	**1.551**	**1.542**
TV-82 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	**TV-82 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)**	**-18.897**	**13.871**	**-5.026**	**-13.685**	**9.761**	**-3.924**	**-12.348**	**10.430**	**-1.919**	**-9.949**	**7.000**	**-2.948**
TV-83 Wonen en bouwen	**TV-83 Wonen en bouwen**	**-2.279**	**1.677**	**-602**	**-1.662**	**2.055**	**393**	**-2.348**	**3.178**	**830**	**-1.796**	**2.253**	**457**

Resultaat	**-21.223**	**16.917**	**-4.306**	**-15.365**	**13.561**	**-1.804**	**-14.787**	**15.466**	**680**	**-11.754**	**10.804**	**-950**

Programma 9 Bestuur en ondersteuning

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-01 Bestuur	**TV-01 Bestuur**	**0**	**1.848**	**1.848**	**0**	**1.933**	**1.933**	**0**	**2.185**	**2.185**	**0**	**2.121**	**2.121**
TV-02 Burgerzaken	**TV-02 Burgerzaken**	**-949**	**1.071**	**123**	**-803**	**1.037**	**233**	**-803**	**1.052**	**248**	**-874**	**1.019**	**144**
TV-03 Beheer ov. gebouwen en gronden	**TV-03 Beheer ov. gebouwen en gronden**	**-2.392**	**1.245**	**-1.146**	**-162**	**383**	**221**	**-322**	**619**	**296**	**-700**	**793**	**92**
TV-04 Overhead	**TV-04 Overhead**	**-161**	**12.048**	**11.887**	**-51**	**13.125**	**13.075**	**-613**	**13.562**	**12.949**	**-702**	**13.024**	**12.322**
Resultaat		**-3.501**	**16.212**	**12.712**	**-1.016**	**16.478**	**15.462**	**-1.738**	**17.417**	**15.679**	**-2.276**	**16.956**	**14.680**

Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
TV-05 Treasury	**TV-05 Treasury**	**-232**	**-14**	**-246**	**-198**	**3**	**-195**	**-269**	**64**	**-205**	**-293**	**76**	**-217**
TV-061 OZB woningen	**TV-061 OZB woningen**	**-5.517**	**435**	**-5.081**	**-5.264**	**478**	**-4.786**	**-5.524**	**478**	**-5.046**	**-5.579**	**482**	**-5.097**
TV-062 OZB niet-woningen	**TV-062 OZB niet-woningen**	**-2.052**	**0**	**-2.052**	**-1.973**	**0**	**-1.973**	**-1.898**	**0**	**-1.898**	**-2.064**	**0**	**-2.064**

TV-063 Parkeerbelasting	TV-063 Parkeerbelasting	-6	0	-6	-6	0	-6	-6	0	-6	-8	0	-8
TV-064 Belastingen overig	TV-064 Belastingen overig	-2.586	462	-2.124	-2.698	2.379	-319	-2.575	3.555	980	-2.578	1.850	-728
TV-07 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	TV-07 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	-43.887	0	-43.887	-46.060	0	-46.060	-46.640	0	-46.640	-46.570	0	-46.570
TV-08 Overige baten en lasten	TV-08 Overige baten en lasten	0	172	172	0	220	220	0	212	212	0	43	43
TV-09 Vennootschapsbelasting (VpB)	TV-09 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	-80	-80	0	126	126	0	126	126	-1	69	68
Resultaat		-54.281	975	-53.306	-56.199	3.206	-52.993	-56.912	4.435	-52.477	-57.092	2.520	-54.572

Inzet reserves en resultaat van de rekening van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Financiën		Rekening 2017			Primaire begroting 2018			Actuele begroting 2018			Rekening 2018		
		Stortingen	Ontrekkingen	Saldo	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo
TV-010 Mutaties reserves	TV-010 Mutaties reserves	3.208	3.048	160	5.702	6.163	-461	5.817	12.210	-6.393	5.488	8.233	-2.745
TV-011 Res. v.de rek. van baten lasten	TV-011 Res. v.de rek. van baten lasten	6.155	0	6.155	818	0	818	58	0	58	2.671	0	2.671
Mutaties reserves		9.363	3.048	6.315	6.520	6.163	357	5.875	12.210	-6.335	8.158	8.233	-74

Begrippenlijst

Inleiding

Bestuurlijk is toegezegd om de gebruikte (financiële) begrippen in de programmabegroting in de programmarekening in een overzicht op te nemen. Hieronder is voor de eerste keer dit overzicht opgenomen.

Begrippenlijst

Begrip	Definitie
Accres	Groei van het gemeentefonds.
Achterstallig onderhoud	Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet (meer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.
Activeren	Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd.
Afschrijven	Het op een methodische wijze in de boekhouding (verslaglegging en verslaggeving) tot uitdrukking brengen van de waardedaling van een kapitaalgoed over een bepaalde periode.
Algemene (dekkings)middelen	Uitkering uit het gemeentefonds en de gemeentelijke belastingen.
Annuïtaire afschrijvingssystematiek	methode om de rente en afschrijvingslasten van een investering toe te rekenen. Kenmerkend voor deze methode is dat de jaarlijks lasten (rente en afschrijving) gelijk blijven.
Apparaatskosten	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat en, ICT- kosten, huisvestings- en facilitaire kosten, inclusief externe inhuur. De griffie en bestuur vallen niet onder deze definitie.

Begrip	Definitie
Begrotingstekort	Een begrotingstekort treedt op wanneer de lasten hoger zijn dan de baten.
Beïnvloedbare ruimte	Begrotingsruimte waar de raad invloed op heeft.
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)	Provinciale en gemeentelijke wetgeving in zake besluiten, begroten en verantwoorden.
Bezetting	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.
BTW Compensatie Fonds (BCF)	Fonds bij het Rijk waar provincies en gemeenten betaalde btw kunnen terugvorderen.
Componentenbenadering	De componentenbenadering houdt in dat op verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele verwachte gebruiksduur van die delen.
Directe opbrengstwaarde	Waarde van een kapitaalgoed bij directe verkoop.
Dividend	Een deel van de winst dat aan aandeelhouders wordt toegekend.
Egalisatie reserve	Reserve om tot een gelijkmatige lastenverdeling te komen.
EMU-saldo	Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Niet alleen de financiën van de Overheid tellen mee maar ook van decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren. De lidstaten van de EU hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo.
Exogene factoren	Factoren/ontwikkelingen van buitenaf waar geen invloed op uitgeoefend kan worden.
Exploitatie(begroting)	Begroting van lasten en baten.
Externe inhuur	Onder externe inhuur wordt verstaan*: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een

Begrip	Definitie
	arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
Gemeentefonds	Rijksfonds waaruit gemeenten jaarlijks de algemene uitkering ontvangen.
Groot onderhoud	Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.
Investeringen	Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.
Investeringen met een economisch nut	Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Investeringen met een economisch nut, waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven. Bijvoorbeeld riool- en afvalinvesteringen.
Investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte	Investeringen die geen economisch nut opleveren (geen middelen genereren en/of verhandelbaar zijn), bijvoorbeeld wegen.
Investeringen, levensduur verlengend	Investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw.
Investeringen: nieuwe- of uitbreidingsinvesteringen	Investeringen ten behoeve van nieuwe activiteiten of ten behoeve van de uitbreiding van bestaande activiteiten. Bijvoorbeeld een nieuw gemeentehuis resp. een uitbreiding van een bestaand gemeentehuis.
Klein onderhoud	Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau.

Begrip	Definitie
levensduur verlengende investeringen	Dit zijn investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw. Het gaat hier dus niet om (groot)onderhoud. Onderhoud is niet levensduurverlengend, maar dient om het actief gedurende zijn levensduur in goede staat te houden.
Lineaire afschrijvingssystematiek	Methode om de rente en afschrijvingslasten van een investering toe te rekenen. Kenmerkend voor deze methode is dat afschrijving gedurende de begrote levensduur gelijk blijft, maar dat door de rentetoerekening over de boekwaarde (aanschafprijs minus afschrijving) de lasten in totaliteit jaarlijks dalen.
Loon- en prijscompensatie	Beschikbaar gesteld budget om loon en prijsstijgingen op te kunnen vangen
Macrobudget	Landelijk budget voor bijvoorbeeld de Wet Werk en Bijstand
Meerjarenperspectief	Zie perspectief
Meerjarenraming	Zie perspectief
Netto budget/lasten	De lasten na aftrek van de baten die worden afgedekt vanuit de algemene (dekkings)middelen (zie toelichting algemene dekkingsmiddelen).
Overhead	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces
Perspectief	Het financiële huishoudboekje van de gemeente voor een periode van vier jaar
Programmabegroting	De programmabegroting geeft een overzicht van de begrote lasten en baten van de gemeente. In de programmabegroting vindt u per beleidsprogramma terug wat het college/raad wil bereiken, wat zij daarvoor gaan doen en wat het mag kosten.
Programmarekening	Na afloop van het jaar stelt het college de programmarekening (ook wel jaarrekening genoemd) vast. In de jaarrekening staat in hoeverre de plannen zijn gerealiseerd; wat daarvoor is gedaan en wat het heeft gekost.

Begrip	Definitie
Renovatie	Renovatie of renoveren is herstellen en wanneer nodig gedeeltelijk vernieuwen van een investeringsgoed, waardoor het beter bruikbaar wordt naar de huidige maatstaven en normen.
Restwaarde	De restwaarde is de schatting, tegen het prijspeil van het moment van ingebruikname, van de opbrengst die na de gebruiksduur nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.
routine investeringen	Dit zijn investeringen ter vervanging van bestaande activa met als doel de bedrijfsvoering op het huidige peil te houden. Het betreft voornamelijk investeringen in automatisering, meubilair, huisvesting, voertuigen en materieel.
Schattingswijziging	Een wijziging (door nieuwe inzichten) van een verwachte toekomstige gebruiksduur.
Single information Single audit (SiSa)	Systematiek voor het verantwoorden van onder andere specifieke uitkeringen tussen overheidsinstanties.
Social Return on Investment (SROI)	Methodiek om het maatschappelijke rendement van een investering in beeld te brengen.
Stelselwijziging	Een wijziging van de vrij te kiezen waarderings-(activerings-)grondslag.
Taakmutatie	Extra geld uit het gemeentefonds voor de uitvoering van nieuwe en/of bestaande taken.
Uitbreidingsinvesteringen	Investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe activiteiten of expansie van de huidige activiteiten. Bijvoorbeeld, uitbreiding bestaand rioolstelsel, uitbreiding bestaand gemeentehuis
Vastgoed	Een onroerend goed of een onroerende zaak dat zich kenmerkt door vereniging met de grond. Vastgoed omvat de grond en de opstal.
Vastgoed met een bedrijfseconomische functie	Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie gaat het om vastgoed dat door de decentrale overheid wordt aangehouden om bewust winst te realiseren en/of waardestijgingen te realiseren. Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie bestaat de mogelijkheid dat een duurzame waardevermindering moet worden verantwoord.

Begrip	Definitie
Vastgoed met een maatschappelijke functie	Maatschappelijk vastgoed is vastgoed: • waarin maatschappelijke diensten aan burgers worden verleend of door burgers zelf worden gecreëerd, • waarvan de exploitatie (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk wordt gemaakt, • waarin vraag (burgers) en aanbod (instellingen) fysiek bij elkaar komen en • waar iedereen (voor wie het bedoeld is) toegang toe heeft.
Verbonden Partij	Een privaat of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk- als financieel belang heeft.
Vervangingsinvesteringen	Investeringen ten behoeve van de vervanging van een bestaand actief als gevolg van economische veroudering of slijtage. Een bijzondere vervangingsinvestering is een rehabilitatie van een weg. Dit betreft een vervanging op basis van einde levensduur, waarbij groot- en klein onderhoud (economisch) niet meer toereikend is. De weg wordt weer volledig nieuw aangelegd op het oorspronkelijke structurele en functionele niveau, zonder aanpassingen in vormgeving of gebruik. Er is sprake van een nieuw actief met een nieuwe levensduur. Indien de oude weg nog een boekwaarde heeft, dient deze boekwaarde geheel afgeboekt te worden.
Waarderen	De waarde die toegekend wordt aan het geactiveerde kapitaalgoed c.q. de investering op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
Weerstandsvermogen	Het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Gebruikte afkortingen

Inleiding

Bestuurlijk is toegezegd om bij de begroting en programmarekening een overzicht op te nemen van de meest gebruikte afkortingen in beleidsstukken. Hieronder is voor de eerste keer het toegezegde overzicht opgenomen.

Gebruikte afkortingen

Afkorting	Voluit
AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatisch Externe Defibrillatoren
AMA	Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVO	Algemeen Voortgezet Onderwijs
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BB	Bijzondere bijstand
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BCF	BTW compensatiefonds
BDU	Bijzondere Doeluitkering
BHV	Bedrijfshulpverlening

Afkorting	Voluit
BIE	Bouwgrond in exploitaties
BIZ	Bedrijfsinvesteringszone
BKR	Bureau Krediet Registratie
BKR	Beeldende Kunstenaars Regeling
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOS	Buurt, Onderwijs en Sportvereniging
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAD	Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CPB	Centraal PlanBureau
CVZ	Centrum Voor Zorgverzekeringen
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DB	Dagelijks bestuur
Diftar	Gedifferentieerd tarief afvalstoffenheffing
DigiD	Digitale Identiteit

Afkorting	Voluit
EKD	Elektronisch Kind Dossier
EMU	Economische en Monetaire Unie
Esco	Energie Service Companies
ESF	Europees Sociaal Fonds
EZ	Economische Zaken
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijds Ontslag
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GS	(College van) Gedeputeerde Staten
Hbh	Hulp bij huishouden
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HHT	Huishoudelijke hulp toelage

Afkorting	Voluit
HRM	Human Resource Management
IBA	Individueel Behandelingssysteem voor Afvalwater
ICT	Informatie en communicatie technologie
Ioaw/z	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/gewezen zelfstandigen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KCC	Klanten Contact Centrum
KGA	Klein gevaarlijk afval
KvK	Kamer van Koophandel
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KWO	Koude Warmte Opslag
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LHBT	lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders
LLV	Leerlingenvervoer
LNV	Landbouw, Natuur en Visserij
MBO	Middelbaarberoepsonderwijs
mGBA	Modernisering Gemeentelijke Basis Administratie
MIP	Meerjarig InvesteringsProgramma

Afkorting	Voluit
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MTO	Medewerkersteredenheidsonderzoek
MOP	Meerjaren Onderhoudsplanning huisvesting
NUG	Niet Uitkerings Gerechtigden
NUTW	Nog uit te voeren werken
NVM	Nederlandse Vereniging van Makelaars
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OGZ	Openbare Gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvesting
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
ORRA	Online Raadpleegbare Reisdocumenten Administratie
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerend Zaak Belasting
PGB	Persoonsgebonden Budget
PS	Provinciale Staten
PvA	Plan van Aanpak
PvE	Programma van Eisen

Afkorting	Voluit
PVO	Praktijk Vormend Onderwijs
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en Derivaten Centrale Overheden
RWS	Rijkswaterstaat
SHV	Schuldhulpverlening
SROI	Social Return on Investment
SSC	Shared Service Centre
SVLO	Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland
SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen
V&W	Verkeer en Waterstaat
VAVO	Volwassenonderwijs
VMBO	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs

Afkorting	Voluit
VNG	Vereniging voor Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRI	VerkeersRegelInstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWA	Voedsel en Waren Autoriteit
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wet HOF	Wet Houdbare OverheidsFinanciën
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

Afkorting	Voluit
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WI	Wet Inburgering
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WIJ	Wet Investeren In Jongeren
Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Wet Onroerendzaakbelasting
Wpg	Wet Publieke Gezondheid
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVG	Wet Voorziening Gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWI	Wonen, wijken en integratie (onderdeel Ministerie van VROM)
Wwik	Wet Werk en inkomen kunstenaars

Afkorting	Voluit
ZAT	Zorg en adviesteams
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandige Zonder personeel
ZZP	Zorgzwaartepakket

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente De Ronde Venen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeente De Ronde Venen te Mijdrecht gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2018 (pagina 186 tot en met pagina 194); en 2. de balans per 31 december 2018; 3. de toelichting (pagina 268 tot en met pagina 284) met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina 260 tot en met pagina 263); 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 286**); en** 5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 287 tot en met pagina 294).	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 185 tot en met pagina 284 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeente De Ronde Venen op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader zoals vastgesteld d.d. 21 februari 2019.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente De Ronde Venen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 937.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 46.800 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de bijlagen zoals opgesomd op pagina 5 van de jaarstukken.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader vastgesteld d.d. 21 februari 2019.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid

waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 27 juni 2019

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. H.C.J. Bot RA